

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Hirtalaj-könyvtár
Növekedésmappa

1898. 22/2

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

A döntés.

Pécs, 1898. aug. 31.

A kiegyezési tárgyalások tegnap befejezést nyertek s a döntés bekövetkezett, de csalódnék, aki azt hiszi, hogy ez a döntés az egész kiegyezési kérdés végleges megoldását jelenti, mert az csak egy újabb — még pedig előreláthatólag sikertelennek ígérkező — kísérletben csucsosodik ki s hogy mi következik azután, az iránt teljesen tájékozatlanul hagyja a közvéleményt.

A tanácskozások végeredményét ugyanis a kiadott félhivatalos közlemény a következőkben foglalja össze:

„A tanácskozások eredménye az, hogy az osztrák kormány, tekintettel az 1898: I. t. c.-re, mely a magyar kormányt az önálló rendelkezésre utalja, arra az esetre, ha a kiegyezés az év végéig vagy nincs elintézve, vagy elintézésére kilátás nincs,

tekintettel továbbá az idő rövidségére, mely még rendelkezésre áll,

tekintettel továbbá arra a törekvésre, hogy a kiegyezés eddigi alakja, mint egy kétoldalú szerződészerű és meghatározott hosszabb időre szóló rendezés továbbra is tartassék fenn:

elhatározta, hogy a birodalmi tanácsot abból a célból, hogy a kiegyezés parlamenti tárgyalását mielőbb kezdje meg, összehívja.

A magyar kormány az osztrák kormány ezen elhatározását, mely nagy jelentőségű a kiegyezésnek magyarországi parlamenti tárgyalására is, tudomásul vette. Arra az esetre pedig, ha a kiegyezés idejekorán való parlamenti elintézése Ausztriában újabb nehézségekbe ütközik, a magyar kormány már előzetesen megállapodott azon elvekre nézve, melyek szerint eljárni kíván.”

Ebből tehát csak az látható tisztán, hogy egy újabb kísérlet lett elhatározva a Reichsrathal, de hogy mik azok az elvek, a melyekre nézve a magyar kormány ennek a kísérletnek meggyorsult esetére megállapodott, azt a titokzatosság sűrű

leple takarja, pedig ez képezi a forduló pontját az egész kiegyezési ügynek, mert hogy „a kiegyezés idejekorán való parlamenti elintézése Ausztriában újabb nehézségekbe ütközik“, arról kétséget senki sem táplálhat.

Ha volnának még a felhőkben járkáló naiv politikusok, akik a kiegyezési javaslatoknak a birodalmi tanácsban való letárgyalását lehetségesnek tartják, azokat is kell hogy kiábrándítsa a „Reichswehr“-nek, a német nemzeti pártok organumának legutóbbi közleménye, a mely határozottan kijelenti, hogy abban a pillanatban, mil or az újra összeülendő Reichsrathban a korelnök elfoglalja az elnöki széket, hogy a Ház megalakulását bevezesse, *a nyelvredeleti vihar csak még fokozottabb vehemenciával fog kitörni.* Minden remény, hogy a Magyarországgal való kiegyezés a nyelvkérdés előtt prioritást nyerhessen, alaptalan.

Ily körülmények között nem tekinthetjük egyébnek, mint hiu ábrándozásnak azt a legújabb irányzatosan híresztelt nézetet, mintha a kiegyezés a Reichsrathban „a megváltozott körülmények és a megállapított módosítások mellett“ keresztülvihető lenne, miután a német pártok legnagyobb része, valamint az ifju csehek is, választóik nyomása alatt a kiegyezést szükségesnek tartják s *magasabb befolyások* is érvényesülni fognak a mellett, hogy az obstruáló elemek ne gördítsenek leküzdhetetlen akadályokat a kiegyezés megoldása elé.

Nos a „Reichswehr“ fenti közleményéből világosan láthatja mindenki, hogy az osztrák birodalmi tanács nem ismer megváltozott körülményeket, hanem folytatni fogja — még pedig fokozott vehemenciával — a nyelvredeleti vihart ott, a hol elhagyta s ha a választók nyomásáról egyáltalán beszélni lehet, az inkább a féktelenkedésre fogja szorítani azokat is, akik talán hajlandók lennének a kiegyezés kedvéért fegyverszünetet kötni. A kilátásba helyezett „magasabb befolyások“ iránt pedig az obstruáló osztrák pártok sokkal érzékenyebbek, mint az örök időkre kormányképtelennek bélyegzett magyar el-
lenzék.

De hát nevetséges dolog is lenne, hogy az osztrákok a kiegyezés meggyorsultától való félelemből hagyjanak föl az obstrukcióval, amikor ugyis tudják, hogy bármit csináljanak is, azért Magyarország ki nem siklik a kezeikből, az megmarad gyarmatuknak akár létesül a parlamenti kiegyezés, akár nem.

Tudják ők jól, hogy azok az elvek, a melyekben a magyar kormány az osztrák parlamenti tárgyalások meggyorsult esetére megállapodott, nem a gazdasági különválás keresztülvitelét foglalják magukban, hanem a közös vámterületnek, a közös jegybanknak s a közös fogyasztási adóknak minden áron való fentartását célozzák. Mért mondjanak tehát le ők a saját külön céljaik elérésére szolgáló leghathatósabb eszközeikről, a mikor a magas gondviselés ugyis örködik felettök, hogy fejős tehenüket semmiképp el ne veszítsék.

Be fog tehát következni mindenképpen az az eset, a melyre nézve a magyar kormány — a félhivatalos jelentés szerint — már előre megállapította azokat a titokzatos elveket, a melyek szerint eljárni kíván. Bármily titokzatosak legyenek is azonban ezek az elvek, azok valóságos tartalmát nem nehéz kitalálni. A magyar kormány meg fogja csinálni egyoldalú „önálló rendelkezéssel“ a gazdasági közösséget az egész vonalon a tényleges viszonyosság feltétele mellett. A meddig Ausztria tényleg nem szed vámot a magyar határon, a meddig Ausztria nem állít fel külön jegybankot s a meddig a közvetett adókat úgy kezeli, mint mi, addig mi sem önállósítjuk magunkat gazdaságilag. Hogy Ausztria ezt a reciprocitást hogyan tartja fenn, parlamenti uton vagy a 14-ik §. segítségével, azzal nem törődünk, mert mi csak a tényleges viszonyosságot keressük.

Nos hát tegyük föl, hogy a magyar parlament belemegy ebbe az abszurdumba s meghozza az egyoldalú szövetségi törvényt, vajjon ezzel végkép el lesz intézve a gazdasági válság, s nem fogja-e az csakhamar ujult erővel felütni fejét? Mert azt tudjuk, hogy az osztrák alkotmány 14-ik § ával időlegesen parlamenten kívül is rá-

TANKÖNYVEK

minden iskola részére, rajz- és írószerek, térképek, tanszerek, irkafüzetek, festékek, zsebtentatartók, zsebképek a legjutányosabb árakon

Engel Lajos utóda

Blancz József

könyvkereskedésében PÉCSETT, Király-utca az „Arany Hajó“ szállodával szemben.

oktrojálhatják a birodalomra a magyar kiegyezési törvény rendelkezéseit, de a parlament összeülése után ennek a hatálya megszűnik, ha azt a Reichsrath el nem fogadja.

A Reichsrathot pedig nem lehet a végtelenségig szüneteltetni. Még ha meg is volna erre az uralkodóban a hajlandóság, a birodalom népeiben pedig a békeséges tűrés, lehetetlen lenne ez az u. n. pragmatikus közügyek intézésének kényszerűsége folytán. Ha nincs osztrák parlament, nem is lehet ennek delegációja s ha nincs delegáció, nincs közös költségvetés sem, a magyar parlament tehát egy krajcár közösköltséget sem állíthat bele a saját költségvetésébe, a levegőből pedig sem a katona, sem a diplomata meg nem élhet.

Minden körülmények között egybe kell tehát majd hívni a birodalmi tanácsot s akkor a 14. §-sal oktrojált közös gazdálkozás ismét parlamenti döntés alá kerül. Hogy pedig ez a döntés milyen lesz, arról is nyújt perspektívát a „Reichswehr“ fentidézett cikke, a mikor kijelenti, hogy „minden oly kiegyezést, melyben az osztrák érdekek nem nyertek kielégítést, az osztrák Reichsrath, akár előbb, akár utóbb, okvetlenül meg fog semmisíteni.“

Ismerjük valamennyien, hogy mit értenek odaát az osztrák érdekek kielégítésének. Ha még annyira elzülnek is nálunk a politikai erkölcsök, olyan többség nem lesz kapható, a mely ezeknek az osztrák érdekeknek a kielégítésére vállalkozhatnék, mert az rosszabb lenne a teljes beolvadásnál. Be fog tehát következni, hogy a Reichsrath legközelebbi ülészakájában megsemmisíti a magyar törvénynek megfelelőleg ott a 14. §. alapján oktrojált kiegyezést s ezzel megszűnik a magyar törvény hatálya is. Mi lesz akkor? — A Reichsrathot újból szétkergetni s a már visszavetett rendelkezést a 14. §. alapján ismét életbe léptetni még az osztrák alkotmány szerint sem lehetséges; nem marad tehát

majd akkor sem más hátra, mint különválni s önállóan berendezni gazdaságunkat.

Mennyi izgalom, mennyi elkeseredett küzdelem s a nemzet gazdasági érdekeinek milyen óriási károsodása lesz az ára annak az elvakult politikának, a mely az amugy is elkerülhetetlen különválás keresztülvitele helyett ideig-óráig próbálkozik fentartani a képtelen közösséget! Bizony az az egy évi halasztás, a mit a hatalom kezelői ezzel nyerne, nem éri meg ezt az óriási áldozatot.

H i r e k .

Pécs, 1898. aug. 31.

Kerékpáros hölgyek kátéja.

Egy élénken szerkesztett sportlap érdekes cikksorozatát ír a kerékpározás egészségtanáról. Legutóbbi közleményében a női kerékpározók részére foglalja össze praktikus tanácsait. Oly nagy számban vannak már Pécsen és vidékünkön is a kerékpározó hölgyek, hogy nem tartjuk érdektelennek reprodukálni a következő sorokat:

Angliának, mely országnak nem kevesebb, mint 90.000 hölgye kerekedik, összes orvosi abban egyeznek meg, hogy az észszerű kerekedés hölgyek számára ép oly hasznos, mint férfiak számára, sőt mivel a hölgyeknél nagyobb a hajlandóság vérszegénységhez és idegességhez, bátran mondhatjuk, hogy az észszerű kerekedés, mely ezen hajlandóságot ellensúlyozza, hölgyek számára még hasznosabb mint férfiak számára.

A női nyereg ne legyen elől felhajtva, sőt inkább elől kis mélyedéssel bírjon. Továbbá szélesebbnek és rövidebbnek kell lennie a férfinyergeknél.

Az óvatos kerékpározó hölgy nem visel fűzőt. A fűző okozta súlyos sérüléseket ugyan nem veszi rögtön észre, mert páncéljához hozzászokott, de a kellemetlen következmények nem maradnak el.

Az óvatos kerékpározó hölgy csak egyszerű melltartót visel vagy pedig az egyenesen e célra készült és a külföldön nagyban használt kerékpárfűzőt rendeli meg, mely az intenzívebb lélegzést is megengedi, ruganyosságánál fogva a test mozgásait nem akadályozza, a májra nyomást nem gyakorol és likacsos szövetből készült.

egyedül áll a világon és egyedül Gusztit szerette. És ez az egy is hűtlenül elhagyja.

A szomszédban lakott. Két hónapja, hogy elköltözött. Mint orvos, nem lakhatik egy kis harmadik emeleti hónapos szobában. És e két hónap alatt Gusztit egyetlen egyszer sem volt nála. Azelőtt, ha elment az egyetemre, vagy ha hazajött, legalább egy pillanatra benyitott hozzá: No mit csinál az én kis — feleségem? . . .

Nem! Ő nem marad tovább e kétségben, ő meg fogja tudni a valót, meg fogja tudni, magától Gusztitól: elmegy, felkeresi őt.

Izgatottan kelt fel s kis szekrényéhez lépett, hogy kivegye kalapját és eltávozzék, de szeme megakadt a félig elkészült ruhán. Az urnő meghagyta, hogy a ruha ma estére okvetlenül kész legyen. Elmegy máskor, elmegy holnap! Letette a kalapot, visszaült helyére, a varrógép mellé. S a gép tovább zakatolt, gyorsan forogtak a kerekek, villámsebességgel mozgott a tű, de a szegény leány előtt minden összefolyt. — Hej másképp menne a dolog, ha a Gusztit itt lenne!

* * *

Másnap azután csakugyan elment felkeresni. A szomszédasszony megmondta az új lakcímét. »De az Istenért, el ne árulja a doktor urnak, hogy én tölem tudta meg . . . De, tudja, nagyon megszántam magat . . . Ezek a férfiak! Ezek a férfiak! Azután me-

Egészségügyi szempontból minden eddig használatban levő női kerékpároszűrő egyforma értékű, ha az egészségügyi szabályoknak megfelel és a szabad mozgást nem nagyon akadályozzák. Bizonyára a legszebb blouse, a félrövid gyapjuszoknya, mely menetközben fel lesz hajtva, továbbá hasonszövetből készült nadrág az alsó comb közepéig és fekete harisnya.

Szépészeti szempontból oly hölgyek, a kik szoknyában kerekednek, fekete alsóruhát viselnek, mert fehér alsóruhák különösen a szélben vagy az eséseknél feltűnő látványt nyújtanak.

A keztyűviselés a hölgyeknél kerekedés alkalmával határozottan csinos, de a keztyű csakis cernából vagy selyemből készüljön.

Az óvatos kerékpározó hölgy versenyeken sohasem vesz részt, de még rögtönzött, mulatságból rendezett gyorsabb menetelőkben sem és általában óránként tíz kilométernél nagyobb utat nem fut be.

Napirend 1898. szeptember 1-én.

Naptár: csütörtök, szept. 1. — Róm. kath.: Egyed. — Prot.: Egyed. — Görög-kel.: (aug. 20.) Samu. — Zsidó: Elul 15. — Nap két 5 óra 3 perckor; nyugszik 6 óra 23 perckor. — Hold két délután 6 óra 25 perckor; nyugszik reggel 6 óra 6 perckor.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: borus, enyhe idő, helyenként csapadék várható.

(Az igazságügyminiszter Pécsen.) Mint már tegnap esti lapunkban előre jeleztük, Erdély Sándor igazságügyminiszter tegnap este a gyorsvonattal Pécsre érkezett. A miniszter Bonyhádról jött, hol Perczel Dezső belügyminiszter vendége volt s tegnapelőtt Szegzárdon járt, hol az igazságügyi palotát és a kerületi fogházat tekintette meg, egyszersmind a szegzárdi kir. járásbírósnál a múlt hetekben történt 3000 forintos sikkasztás utáni vizsgálatról a szegzárdi törvényszéki elnöktől személyesen szerzett értesülést. A minisztert tegnap este Blaskovich István kir. ítélőtáblai elnök fogadta a vasutnál, honnan a »Hajó«-szállóba hajtottak, hol a miniszter számára két napra előre lakást rendeltek meg. A miniszter az este a »Hajó«-ban vacsorált a táblai elnök és Vaszary Gyula rendőrfőkapitány

sélni kezdett az ő leány koráról. Őt is szerette, őt is megcsalta egyszer egy barna fiatal ember, nem is törődött vele többet, visszajött az még térden csúszva, de ajtót mutatott neki, nőül ment az ő csendes, jámbor férjéhez, ki jóra való ember, még csak nem is iszik . . . S így tovább.

A szegény leány sokkal jobban el van foglalva a maga bajával, minthogy a szomszédasszony fecsegésére hallgatna. Végre észreveszi ezt az asszonyosság és mérgesen dörmögi: »Érdemes volt ennek elárulni a lakcímét?« Azután elhallgat.

A leány végig siet az utcákon. Az Andrássy út messze van a Baross-utcától. Nem volna-e jobb, ha villamoson menne? . . . Majd elér ő gyalog is . . . Hogy fogja Gusztit fogadni? Mit fog ő Gusztinak mondani? . . . Szemrehányásokat tesz neki, megátkozta és otthagyja. Nem, nem! Csak megkérdi tőle, miért hagyta el. S ha azt feleli, hogy már meguntta őt, ha már mást szeret, jól van, legyen boldog azzal a másikkal.

Igen, ezt fogja mondani.

Odaér a házhoz. Már messziről tündöklő a fekete tábla nagy arany-betűkkel: Dr. Balogh Gusztáv orvostudor, rendel d. u. 2—4-ig. Szegényeknek csütörtökön d. e. 9—11-ig ingyen.

Lassan megy fel a széles, szőnyeggel borított lépcsőzeten és félénken csenget be az

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A varróleány.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

— Hej de másképp menne a dolog, ha Gusztit itt lenne! Szegény leánynak köny lópózik a szemébe, abban hagyja a munkát és elgondolkodik: Igen, ha Gusztit itt lenne! Rég nem jött el már, két hónapja. Pedig hogy szerette őt három könnyű . . . éven át. Mert csakugyan boldognak érezte magát, hisz Gusztit oly odaadó, hű szerelmes volt, minden szabad idejét nála töltötte. Vasárnap pedig együtt keresték fel a budai hegyeket. Ha kifáradt, Gusztit erős karjaival ölbe kapta és futott vele a mezőn. Azután leültek a zöld pázsitra, az volt asztaluk, terítőjük is és ott fogyasztották el az egyszerű oszonnát. Ő vaját kent kenyérére, szétvagdosta kis késével és tenyerén nyújtá oda Gusztinak. Hányszor mondta ilyenkor Gusztit, a csalfa Gusztit: A legszebb tányérből eszem most! — Hányszor mondta: Csak már egyszer kész lennék, hogy oltárhoz vezethetném az én kis Terikém.

S ő kész orvos már. De most már nem is kell neki az, ki azelőtt mindene volt, az egyszerű varróleány. Jó . . . jó . . . De akkor minek hitegette, minek csalogatta őt, ki

társaságában. Ma reggel a királyi tablán nemzeti lobogó hirdette a miniszter ittlétét és a portás teljes díszben állt a kapu előtt. A miniszterért a táblai elnök ment el a »Hajó«-ba, honnan tíz órakor érkeztek a kir. tábla palotájához. A miniszter első sorban a már részére ideérkezett postát nézte át, némely dologban azonnal intézkedett is, majd magához kérte az összes táblabírákat, a kikkel mintegy tizenöt percig értekezett; azután sorra járta a táblai hivatalokat s csak féltizenkettő felé távozott el a táblai elnök kíséretében a törvényszékhez, hol szintén mindent alaposan megvizsgálta és itt érték be *Aidinger* János országgy. képviselő és *Majorossy* Imre polgármester, kik tisztelegtek nála. Azután az ügyészséghez hajtattott a miniszter, majd *Hanny* Gábor kanonokot kereste fel, kihez régi ismeretség fűzi, két órakor pedig a *Blaskovich* István táblai elnök által tiszteletére rendezett ebéden jelent meg. Hir szerint ma este Nagy-Kozárra *Aidinger* János országgy. képviselő vendége lesz a miniszter, holnap pedig *Hetyey* Sámuel pécsi püspököt látogatja meg Szent-Lászlón. Tiszteletére délben kifizették a városháza tornyára is a lobogókat. Ami elég későn volt, mert nem is oly régen egy államtitkár érkezésekor már korán reggel ott diszelgett a zászló a tornyon.

— **(A kaposvári főgimnázium.)** A kaposvári áll. főgimnázium új épületét szeptember 4-én adják át rendeltetésének. Az 1812-ben alapított, 1864-ben hatosztályúvá bővült és 1884/5-ben a lánglelkű *Somssich* Pál buzgalmából teljessé kiegészített intézet egyike az ország legelőkelőbb iskoláinak. Most a vármegye és az állam közös áldozatkészsége szép palotát ajándékozott az intézetnek. Az új épület nagy kert közepén áll és mindenben megfelel a legkényesebb igényeknek is.

— **(A kerékpár-szövetség)** szeptember 4-diki tanácsülésére Pécsre érkező kerékpárosok üdvözlése céljából tegnap este egy nagy fehér zászlót vontak fel az Irgalmasok-utcája elejére. A zászló messzire hirdeti a következő jelmondatot: »Sporttársak, legyetek üdvözölve Pécs vendégszerető falai között.« A

ajtón. Mit fog mondani Guszti? De már jön, kinyitni az ajtót.

Az inas volt.

— Itthon van-e — a doktor ur?

A szolga végignézte a varróleányt.

Nincs. Nem tudja, hogy az ingyenrendelés még csak holnap délelőtt lesz? Ne alkalmatlankodjék!

S becsapta a leány előtt az ajtót.

A varróleány egy percig habozik. Becsengessen-e ismét? Be merjen csengetni? Igen, becsenget, neki nem kell félnie a — Guszti szolgájától. Megnyomja a csengetyű gombját.

— No hát mit akar? rivalt rá a szolga.

— Én nem vagyok beteg.

— Ja vagy úgy! — vigyorog a szolga; végig nézve a leányt. Elég csinos.

— Nem. Téved — szólt reszketve a leány — én a doktor ur — rokona vagyok.

Az inas meghökkent. Bocsánat kisasszony, bocsánat. Tessék besétálni a fogadóterembe, de a doktor ur nincs itthon és csak a rendelő órára jön haza, elment a bankárkhoz.

— A bankárkhoz? . . . Ugy-e sok dolga van az orvos urnak? Nagyon sok?

— Dehogy! Dehogy! Nincsen semmi dolga. No, de a bankár ur több nagy betegségyező egyet elnöke, majd szerez ő a doktor urnak elég beteget.

kerékpár-verseny versenydíjai, köztük a vállszalag is, a király-utca sarkán levő ruhakereskedés kirakatában láthatók és igen sok nézőjük akad.

— **(Harc apa és fia között.)** *Végh* István, szentlőrinci kanászszal nem a legjobb egyetértésben élt fia, *Végh* Péter. Az egyetlenkedés valóságos harcban tört ki közöttük egyik este, a mikor a mezőről hazafelé indultak. A fiu baltával támadt az apjára, azzal a szándékkal, hogy leüti. Egy csapást mért is a fejére, de az apa sem volt rest, előkapta a revolverét és abból rálőtt a fiura. A golyó a száján találta *Végh* Pétert, aki összeesett. Apja ott hagyta a mezőn és haza ment, hogy kiküldjön érte valakit, aki haza vezesse. De a fiu időközben megához tért és egyenesen a csendőrségre ment, a hol feljelentette az apját. *Végh* István kérdőre vonatván, be is ismerte, hogy rálőtt a fiára; de a lövést önvédelemből tette, hogy a fia agyon ne verhesse a baltával. Az ügyben a további vizsgálatot a szentlőrinci járásbíróóság folytatja.

— **(A „Pécsi Polgári Daloskör“)** választmánya a napokban ülést tartott, melynek napirendjét a Tettyén rendezett ünnepély jövedelmének elszámolása, egyesületi helyiségváltoztatás és indítványok képezték. Az erkölcsileg jól sikerült ünnepély, *Schweicer* Károly egyesületi pénztáros jelentése szerint, anyagiilag is igen fényesen sikerült, a mennyiben 140 forint tiszta jövedelemmel gyarapította az egyesület utalaját. Elhatározták továbbá, hogy a kör próbáit ezután *Dollinger* vendéglőjében tartják, mivel a sörház-utcai volt polgári iskolai helyiségből a muzeumi kiállítás miatt ki kell menniök. Többek indítványára a daloskör bizottsága — számot vetve az egyesületi pénztár viszonyaival — kilátásba helyezte, mikép a daloskör a »Dunántúli Daloskör«-nek a jövő évben Komáromban rendezendő dalverseny ünnepélyén testületileg részt fog venni. Több apróbb tárgy elintézése után az ülés véget ért.

— **(Értekezlet a baja-báttaszéki hid ügyében.)** Jeleztük már, hogy

A leány elsápadt.

— Hogy hívják azt a bankárt?

— Kalmár ur; akinek tudniillik egy gyönyörű lánya van és ennek férjéül szemelte ki a doktor urat. Hihhi! — nevetett hozzá az inas.

Mondja meg az orvos urnak, hogy itt volt a Tercsi kisasszony, majd délután eljön megint, szólt a leány és letántorgott a lépcsőkön.

Délután azért mégis csak eljött. Az inas régi ismerőseként fogadta.

— Uram nincs hon. A rendelő órára haza jött. Volt valaki itt? kérdezte. Mondtam, hogy Tercsi kisasszony, a rokona. Kérdezte, hogy mit mondott kegyed. Megmondtam, hogy délután ismét eljön a rendelő órára. A doktor ur erre azt válaszolta, hogy elmulaszthatatlan teendője miatt ma rendelést nem tarthat és rögtön elsietett. — De kisasszony, miért lett hirtelen oly rosszul, egészen elhalványodott?

— Semmi, semmi. Legyen oly jó s hozzon egy pohár vizet.

Szegény leány, azt hitte megfulad.

A tálcára egy ezüst forintot tett.

— Hogy is hívják?

— János, franciául Jeán.

— Nohát, János, tenne nekem egy szivességet?

— Csak tessék parancsolni! vágott szavába az inas, zsebre téve a forintot.

a baja-báttaszéki dunai áthidalás érdekében Baján értekezletet tartanak. Ez értekezletre a végrehajtó bizottság most a következő meghívót bocsájtotta ki: »T. Cim! Vonatkozással azon átiratra, melyet az alulírott végrehajtó bizottság f. évi június hó 16-iki kelettel a t. Cimhez a Közép-Dunának Baja—Báttaszéknél leendő áthidalása és a Baja—Báttaszéki összekötő vasut létesítése érdekében intézett és felbátorítva azon lelkes visszhang által, melyet az ezen ügyben megindított mozgalmunk az egész érdekelt vonalon Fiuméig, Brassóig mindenütt keltett, az alulírt bizottság elhatározta, hogy az ezen ügyben teendő további intézkedések megbeszélése, főleg pedig annak elhatározása végett, hogy a magas kormányhoz egy monstre küldöttség menesztessék és egy emlékirat átnyujtassék, 1898. évi október hó 2-ára, Bajára, a »Bárány Szálloda« nagytermébe d. e. 10 órára egy nagy értekezletet hív egybe. A midőn van szerencsénk a t. Cimmet ezen értekezletünkre tisztelettel meghívni, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a mindannyiunkat oly közelről érdeklő fontos ügy érdekében okvetlen megjelenni avagy magát képviseltetni szives leend, a miért is kérjük, hogy a fogadtatás és elszállásolás zavartalan megejthetése végett jövetelét és illetve küldendő képviselőinek neveit és számát alulírt bizottsági elnökkel f. évi szeptember hó 20-áig tudatni ne terheltezzék. Baján, 1898. augusztus hó 20-án. Hazafiui tisztelettel a végrehajtó bizottság üléseiből: Id. Percel Miklós a végrehajtó bizottság elnöke. pető id. Szutrély Lipót, dr. Klénanc György társelnökök. Dr. Lemberger Ármán, Schön Ödön bizottsági jegyzők.«

— **(A cséplőgép áldozata.)** A cséplőgép ismét nagy szerencsétlenséget okozott. A szerencsétlenség most Szilvás-Szent-Mártonban történt, hol *Bereknyeg* Ferenc 12 éves fia vigyázatlanságból a gép kerekei közé esett, melyek a lábait összezúzták. Most a kaposvári kórházban ápolják a szerencsétlenül járt fiut.

— **(Magyar néptanítók tanulmányutja Svédországban.)** Astokholmi

— Nem tudja megmondani, hogy hol lakik az a bankár ur?

— Dehogy nem tudom. Nem azért vittem tucat számra a csokrokat *Zelma* kisasszonynak, hogy ne tudnám. A Nádor-utca és József-tér sarkán.

— Köszönöm, János, köszönöm.

Távozni készült.

— Mit tetszik a doktor urnak izenni?

— Semmit, épen semmit!

Azután elmegy. Felkeresi azt a nőt, a bankár leányát, beszélni fog vele. Ő nem lehet olyan kegyetlen, ő vissza fogja adni neki az ő Gusztiját. Megmondja, hogy csak őt szereti igazán, egyedül őt . . . Házasságot is ígért neki . . . Le fog borulni lábai elé, átkarolja térdeit és addig fog könyörögni a nőnek, míg meg nem szánja őt. S ha nem fogja Gusztit fogadni többé, akkor az okvetlen viszsza jó hozzá, bűnbánóan, töredelmesen.

Elért a József-tér és Nádor-utca sarkára. Megtalálta a házat. Lélekzete elállt. Annyira sietett és nem szokta meg a sok járást. Megállt az utcasarkon. Féltékenység fogta el. Felmenjen-e? . . . Ne menjen fel? Hátha ott találja Gusztit? S ha ott találja? Felmegy, boldogsága függ ettől, okvetlen felmegy.

Becsengetett.

— Kit keres? kérdé a szobaleány.

— Kalmár *Zelma* kisasszony ő nagyságát.

tejgazdasági gépgyár 1000 frt ösztöndíjat ajánlott föl a magyar földművelésügyi miniszternek, abból a célból, hogy ezen az összegben négy tanítót küldjön ki 5—6 hétre Svédországba, az ottani tejgazdaság tanulmányozására. A földművelésügyi miniszter a szíves ajánlatot elfogadván, az ösztöndíjat még 400 frttal megtoldotta, hogy a kiküldöttek visszatérőben még Dánia és Észak-Németország nevezetesebb tejgazdasági intézményeit is megtekintsék. Az így 350 frtra fölemelt ösztöndíjakat öt néptanító nyerte, köztük Kirc József Tevelről (Tolna megye) és Rozics Géza Somogyvárról.

— **(A boldogtalan cigányprimás.)** Szegzárdon van egy cigányprimás, akit ebben az életben már nagyon sok baleset ért. Garai Ferencnek hívják s az első baleset már születésekor érte, amikor Garai lett ugyan, de nem a nagy Garay rokona. A második baleset akkor érte, amikor amerikai körutjáról hazatért és sok értékes briliántgyűrűn kívül három agárkuttyát is hozott magával. Amikor ugyanis ezekkel kísért, a gyűrűit sem akarta észrevenni, ellenben az agarai miatt nyomban megkinrimelték. Azt mondták rá:

»Ni a Garai
Niagarai
Agarai . . .«

Ez is baj volt, de kiheverte. Tegnapelőtt azonban olyan baleset érte a szegény cigányprimást, ami érzékenyebben sujtotta volna, ha a csendőrség nem olyan ügyes. Mialatt ugyanis Garai a »Szegzárd-szálló« udvarán húzta a szebbnél-szebb nótákat, a balkézlől való hitvese, *Jani Tóth Róza* összeszedte az Amerikából hozott briliántgyűrűket és a körülbelül négyszáz forint értékű holmival megugrott. A cigányprimás már a niagarai agarait akarta utána küldeni, de akkorára a csendőrség elfogta *Jani Tóth Rózá*t s a gyűrűket is szerencsésen megtalálta nála. S így Garai Ferenc megint elég vidáman húzza, annál is inkább, mert a gyűrűit meghozták, *Jani Tóth Rózá*t pedig elvitték a dutyiba . . .

— **(A samoai király meghalt.)** Samoa királya e hónap 22-én meghalt. Utóda

— Majd bejelentem, tessék addig helyet foglalni, hogy hívják?

— De nincs itt senki, kérem?

— Senki, csak a vőlegénye, de az mindig itt van. No, de hogy hívják?

Horn Teréz. De talán majd máskor . . . az az csak jelentsen be.

A szobaleány bejelenté s valaszért várt.

— Ki lehet ez a nő? Horn Teréz. Nevét sem hallottam soha, minden esetre bebocsátom.

— Ne bocsásd be édes, kedvemért ne, mondá elrémülten a vőlegény.

— Ah, vagy ugy? Most már csak azért is bebocsátom.

— Nevetséges ifjúkori ábránd, diákszerelem! Kérlek, ne ereszd be magadhoz.

— Kiváncsi vagyok, mit tud mondani önről a kicsike. Eressze csak be Hedvig!

Teréz belépett. És szembe találta magát Guszti menyasszonyával. Guszti a terem sarkába húzódott.

Előlépett a varróleány, hebegve kért bocsánatot, hogy alkalmatlankodni merészel.

— Nos-nos, mit akar?

Teréz végig tekintett a nőn. Le volt sujtva. Ezt a nőt igazán szereti Gusztáv. Ez sokkal szebb, gyönyörű, mellette ő elenyészik. Most már mindent tud. Mi ő e királynői és gazdag szépséghez, ő az egyszerű varróleány?! Gusztira nézett. Az ijedt arccal tekintett reá, szemével mintha némán könyörögne!

megválasztásáig a német, angol és amerikai konzulok, a főbíró és a községtanács elnöke fognak kormányozni. Az elhunyt exotikus felség neve Malicton Laujepa, ki 1880-ban követte elődjét, Malicton Talavout a trónon. Hét évi kormányzása után konfliktusba került a német kormányral, mely egy hadihajón Kamerunba, később Jelnitbe vitte, 1889-ben azonban ismét visszavitték Apiába, Samoa fővárosába, hol a német, angol és amerikai konzul közműködése mellett 1889. december 10-én ismét a samoai szigetek királyává proklamálták.

— **(Fizetésektelen fakereskedő cég.)** A Sonst és Bittinger eszéki fakereskedő fizetésektelen lett s negyed millióra rugó passzíváival szemben körülbelül ugyanannyi aktívát áll. A hitelezők ülése elhatározta, hogy az eszéki és granicai fűrészmalomokat egyelőre tovább is működésben tartják. Az eszéki piac 100.000 forint erejéig van érdekelve. Az eszéki takarékpénztár 50.000 forinttal van érdekelve, mely összeg be is van táblázva. A többi hitelezőnek jó kereskedelmi váltói vannak. A többi érdekelt: Bettelheim Antal bécsi cég (13.000 frt) a berlin-passaui parkéta-gyár 100.000 frt, Popper Sándor báró 4000 frt, a Pesti Magyar Kereskedelmi bank 3000 frt, a Horvát Hitelbank 20.000 frt és a Fiumei Hitelbank 3000 frt. A cég törvényen kívüli kiegyezésre törekszik.

— **(Eltűnt fiu.)** Weiser József tizenégyéves asztalosinas, anyjának siklósi-utca 29. szám alatti lakásáról vasárnap eltávozott s azóta nem tért vissza. Anyja bejelentette ma a fiu eltűnését a rendőrségnél, a hol most elrendelték a fiu nyomozását.

— **(Meglopta a szállásadóját.)** *Krenko Zsuzsanna*, tolna-pilisi illetőségű cseléd Pécsre jövén, itt nem vett magának állandó lakást, hanem hol itt, hol ott tartózkodott. Legutóbb egy *Szabó Jakabné* nevű ismerőséhez ment szállásra, hol már két hónap óta lakott, de a lakásért egy krajcárt sem fizetett. Sőt ma reggel azt tette, hogy míg szállásadóját nem volt otthon, felpakolta annak

— Nos hát, mit akar? Ismeri tán ezt az urat. Ő miatta jött? Beszéljen kedvesem!

Mintha Guszti még jobban elsápadna, mintha szemével még kétségbeesettebben könyörögne . . .

— Ismertem valamikor . . . régen . . . De bocsánat, nem azért jöttem ide.

— Hát mi egyebet akar? — mondá csalódottan a nő.

A leány egy percig újra habozott. Gusztávra tekintett, azután szilárd hangon mondá:

— Szegény varróleány vagyok. Ha ő nagysága olykor-olykor igénybe venni kegyes volna . . .

— Csak e miatt jött? Keressen fel holnap délelőtt. egy ruhát szeretnék úgy is átalakítani.

A leány kibotorkált az ajtón.

— Ugy látszik Gusztávom, hogy csak ugyan nagyon régi volt ez a diákszerelem.

— Igen-igen . . . szólt Gusztáv és tekintett az ablakon. Gyorsan visszakapta a fejét.

Tekintete ép a tova vánszorgó leányalakra esett.

* * *

És a varróleány hazavánszorgott. Oda-haza jól kisírta magát. Munkája sem volt már szegénynek, de azért még sem ment el oda, azért az átalakítandó ruháért.

Gergely Ernő.

ruhaneműit és azokkal megszökött. Az asszony, mikor hazatért s látta, hogy a leány meglopta, panaszt tett ellene a rendőrségnél. A tolvaj leányt azonban eddig még nem találták meg.

— **(Elaludtak a kocsin.)** Folyó hó huszonhetedikén éjjel Siklósról Pécsre indultak kocsin *Kristovics István*, *Hásádi Sándor* és *Markovics Sándor* siklósi lakosok. Nagyon el lehetek törődve az éjszakázástól, mert útközben elaludtak, úgy, hogy a velük találkozó csendőrjárat alig tudta őket felkölteni. Még szerencsésük, hogy a csendőrök és nem valami fosztogató csavargók találkoztak velük ilyen körülmények között, mert minden nagyobb ellenállás nélkül ki lehetett volna őket fosztani s még talán a lovakat is kifoghatták volna kocsijuk elöl, anélkül, hogy fölébredtek volna.

— **(Kirabolt erdőőr.)** *Gáspár István*, dencsházai erdőőr, a katádfai erdőben a kukoricaföldön legelve találta *Kalányos György*, zaláti illetőségű cigány lovát. Mikor a tilosban fogott lovat be akarta vezetni a község házához, elébe ugrott a cigány és társai, *Kalányos Miksa* és *Orsós Éva* s hárman reátámadván össze-vissza verték s lehúzták róla a kabátját, melyben egy forint hetvenöt krajcár készpénz volt s azzal tovább álltak. A megvert és kirabolt erdőőr feljelentette a rabló cigányokat a csendőrségnél, a kik nyomban el is fogták azokat és bekisértek a börtönbe. Most ott várják be megérdemelt büntetésüket.

— **(Gyümölcstolvajok.)** A kassai szőlőhegyben cirkáló csendőrjárat folyó hó huszonhetedikén éjjeli féltizenegy órakor három gyanús emberre bukkant, akik már egy nyolcada barackot szedtek össze a gyümölcsfákról és épen el akartak azzal távozni a szőlőből. A három ember: *Radics Ferenc* béres, *Radics József* kanász és *Bassér Ferenc* gulyás ivánbattyán-pusztai lakosok, a kiktől a lopott barackot és a *Radics Józsefnél* levő furkos botot elkobozták a csendőrök és ellenük a följelentést megtették.

— **(Elszakította a gép a lábát.)** *Kazanér György* gordisai lakos kint dolgozott a cséplőgép mellett. A kévéket rakta bele a gépbe s annyira vigyázatlan volt, hogy a lábával igazította azokat bele a gépbe. Vigyázatlanságát azzal fizette meg, hogy a gép kezei elkapták a lábát és az egyiket térdben leszakították. A szerencsétlen embert kórházba szállították; életéhez azonban kevés remény van.

— **(Nagy tűz)** volt Belvárdon a napokban. *Bévárdi János* udvarán gyuladt ki egy szalmakazal s onnan átesapott a tűz a gazdasági épületekre és azokat is elpusztította. Majd *Kriszmann János* háza lett a folyton tovább terjedő pusztító elem prédája, utána pedig *Vidákovits Fülöp* pajtája égett le. Ekkor végre lokalizálni tudták a tüzet, azonban így is elég nagy kárt okozott. Hogy a tűz miből keletkezett, nem tudják.

— **(A kik a saját kárakra hazudnak.)** Mostanában gyakori volt az eset, hogy a piacon zsebtolvajlás történt. Legalább csaknem minden hetivásáron előfordult, hogy egy-egy asszony panaszt tett a rendőrségnél, hogy ellopták a pénzét. A káros rendszeren akkor vette észre a lopást, mikor valamiért fizetni akart; a rendőrség pedig hiába kutatótt a zsebtolvajok után, csak nem akadt

egynek sem a nyomára. És a mi a legkülönösebb volt a dologban, a károsok a panasztétel után feléje sem néztek a rendőrségnek, hogy megvan-e már a pénzük. Ma is történt egy eset, hogy egy asszonyt ismét kizsebeltek. Siránkozva kiabálta a piacon, hogy husz forintot vettek ki a zsebéből s mikor ajánlották neki, hogy jelentse meg a rendőrségen, fel is ment és ott előadta a panaszát. Arra a kérdésre azonban, hogy tudja-e valakivel igazolni, hogy csakugyan husz forintja volt a zsebében, nem tudott válaszolni és végre is kitünt, hogy maga sem biztos benne, hogy kizsebelték. Ugy látszik, a gyakori zsebelések nagyrésze ilyen lehetett; akadnak, a kik a saját kárukra kazudnak s a végén kitünik a dolognak, hogy legfeljebb elveszthettek egy kis aprópénzt, de ki nem zsebelhették őket tíz-husz forint erejéig, mert annyi nem is volt náluk.

— **(Tolvaj cigányasszonyok.)**

Kákicson *Farkas János* óljából tizenkét darab tyukot, Marócsán pedig *Bertók Józseftől* hat libát loptak el. Károsok följelentésére a nyomozás során kiderült, hogy a lopásokat *Kolompár Ágnes*, *Bognár Kati*, *Kalányos Náncsi* és *Kolompár Anna* cigányasszonyok követték el. A tolvaj cigányasszonyokat letartóztatták és átkisérték a járásbiróság börtönébe.

— **(Tábori posta.)** Minthogy a hadosztály és hadtest gyakorlatok megkezdődtek, az őszi gyakorlaton levő ezredeknek ezután a gyakorlat befejeztéig még ideiglenes állomáshelyük is alig lesz, mert az ugynevezett szabadyakorlat is lesz folyamatosan. Hogy a gya-

korlaton levő katonák a részükre érkező posta küldeményeket mégis megkaphassák, szeptember hó 1-től a gyakorlat befejeztéig tábori postafog felállítani, melynek működése a közönséges és ajánlott levelek, valamint pénzküldemények közvetítésére, továbbá póstautalványok kifizetésére terjed ki. A tábori posta semmi egyéb postaküldeményeket nem közvetít és a magánlevelek mind rendesen, bélyeggel látandók el. A postaküldeményeknél a címzésre különös gond fordítandó. A névhez ki kell írni a különböző ezredekhez tartozó gyalogosoknak címzendő küldeményeknél: »N. gyaloghadosztály, tábori postakiküldöttség, Z. hadtest területén.« A lovasoknak: »V. honvédlóvasosztály, tábori postakiküldöttség, X. hadtest területén.« A küldemények címzésénél szeptember 1-étől kezdve külön helyiségek vagy városok megnevezése nem szükséges.

— **(Elfüstölt milliók.)** A dohányjövődék igazgatósága most teszi közzé a félévi dohánykimutatást. E szerint 1898. január 1-étől június 30-áig az országban elfüstöltek az általános árusításban, regalitást 3.052,800 a mult évben 2.671,700, az emelkedés tehát 14.2%. Trabuko eltogyott az idén 8.085,200, tavaly 8.274,400, britanica 13.339,700, tavaly 13.572,800, millares 435.200, tavaly 432.800. panetelas 35.998, tavaly 139.400, operas D. 2.191,600, tavaly 2,286,200, Cuba (Wekerle szivar) 47.022,600, tavaly 44,914,000, portorico 32.975,468, tavaly 35,497,600, finom virginia 8.940,900, tavaly 4.934,550, rövid virginia 45.650, tavaly 250,200, vegyes külföldi

103.434,580, tavaly 101.281,100, rövid magyar 19.600,200, tavaly 22.379,400, braziliai virginia 4.836,500, tavaly 10.337,100, a cigaretták közül hungária 131,333, tavaly 266,350. stambul 2.659,900, tavaly 2.733,300, szultán 19.959350, tavaly 21.564600, hölgy 113.465700, tavaly, 95.448,400, hercegovinai 31.222,900, tavaly 36.916,950, sport 17 568,050, tavaly 15. 222, 400, jenige, 17. 751,800, tavaly 18.091700, dráma 47.909.300, tavaly 36.826, virginia 57.621,700, tavaly 59.314,800, magyar 93.750,900, tavaly 89.049,700, memphis 1.913,500, tavaly 4.539,700, hunnia 4800 darab. Pénzjövodelem a dohány után: burnót 49.671 frt, mult évben 53.034 frt, pipadohány után 10.405,342 forint, mult évben 10.105,342, belföldi szivar után 8.225,151 frt, tavaly 8.643,280 frt. Cigaretta után befolyt 3.613,109 frt, tavaly 3.521,616 frt. Különlegességekből legtöbb fogyott Regalia media 1.758,824 darab és Vevey Long 1.329.400 darab. A cigaretták közül a princesas, melyből elfogyott 10.410,800, a mult évben 8,218.950 és az egyiptomi ibis 852.050, mult évben 1.165.825, az új cigaretták közül a khedive 42,300 és dames 29.600. Pénzjövodelem pipadohány után 1.004,526 frt, belföldi szivar után 436,082, frt, belföldi szivarka után 321,999 frt, összes bevétel 2,076.519 frt, tavaly 1.949,136 frt. Összes bevétel: általános: 22.177,041 frt, különlegesség 2,076.519, összesen 24.253,506 frt. A mult év hasonló felében az általános eladásból befolyt 22 198,363 forint, különlegésből befolyt 1.949.136 forint, összesen 24.117,499, az idén tehát 106.066 frttal több.

— **(Elvessett)** a Király-utcától a Nepomuk-utcáig egy fehér opálezüst női óra. A becsületes megtaláló kéri, hogy helyezze le-tétbe a rendőrségnél.

— **(Végzetes lövés.)** Pusztaszent-Lászlón nagy szerencsétlenség történt a gyermekkézbe került töltött puska miatt. Schäffer Krisztina hajadon leány az utcán ácsorgó suhancokat beszólitotta házukba s ott vidám beszélgetés közt telt az idő. A leány atyjának talon függött puskáját kezébe vette Schmidt János fiatal legény s az almáriomon volt almára célzott vele, dicsekedvén, hogy ő azt le tudná löni. A legény úgy vélte, hogy a puska üres, a lefauché töltény guszteget piramedlinak tartotta, melyen nincs gyutacs, minélfogva a karkast felhuzta. Schäffer Krisztina pajkos jókedvében rászólt, hogy ne az almára, hanem őrá célozzon; a legény gyanútlanul szót fogadott, a másik pillanatban eldőrdült a fegyver s a fiatal lány holtan esett össze. A gondatlanság nemcsak a pajkos fiatalságot terheli, hanem azt is, ki hátultöltő fegyvert megtöltve akaszt a szegre, hol minden gyerek hozzáfér.

— **(Kulturmérnökség Pécsen.)** Holnap, szeptember elsején, kezdi meg a földmívelési miniszter által felállított kerületi kulturmérnökség Pécsen a működését. A XIV. kerületi kulturmérnökség főnöke Szalay Dezső, kir. főmérnök s hivatalos helyisége a Takarékpénztár palotájában van.

— **(Kardos menyecske.)** Ugyancsak kardos menyecske lehet Nagyvátyon Szöke Jánosné Fézer Teréz. Most ugyan a bírósággal

gyülik meg a baja e miatt, de ha elítélik is, a dicsősége mégis megmarad, hogy megvert egy — embert. Ugyanis az asszony a szomszédságában lakó Csépan József-re már régen haragudván, mindig kereste az alkalmat, hogy boszuját kitölthesse rajta. Most végre elérte ezt a célját, mert a szomszéddal megint összeveszett és az embert annyira felboszantotta, hogy az átugrott a kerítésen az udvarukba, hogy megveri a nyelvet menyecskét. Az épen buzát szelelt és a kezében levő falapáttal fogadta a férfit, sőt elébe is futott s olyant mért s falapáttal annak fejére, hogy azt menten elborította a vér. Az ember alig tudott kitámo-lyogni az udvarból s midőn betört fejét a vértől megmosatta és bekötöztette, az volt az első dolga, hogy feljelentette a kardos menyecskét a bíróságnál.

A kik meg akarnak halni.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. augusztus 31.

A római cézároknak mondták a bika- viadalok hősei és leendő áldozatai e szavakat:

— Caesar, morituri te salutant! Császár, üdvözlnek, a kik meg akarnak halni!

Ma is vannak olyanok, a kik meg akarnak halni; kiknek csaknem mániájuk a halál és állandóan öngyilkos-jelölteként emlegetik őket. Legtöbbször az alacsony sorsban élő, de ez alacsony sorsban is bizonyos szenvedélyeknek hódoló emberek sorából kerülnek ki ezek az öngyilkosjelöltek, kik unják az életet s ha a sors a mostohánál is mostohábban bánik velük, a méreghez vagy a kötélhez folya-

modnak, hogy életüknek véget vessenek. És bár kihányatják velük a mérget, vagy élve vágják le őket a kötélről, azért máskor is megint csak az öngyilkossághoz folyamodnak, ha ismét elkeserednek a nyomoruság miatt.

Ilyen eset történt ma Pécsen is. A Mandula-utca 1. szám alatti ház egyik kis lakásában lakott már régebb idő óta Németh Gergely napszámos a feleségével és tizenhatéves fiával. Egy kis rozoga házbútoron és vackon kívül, hová fejüket lehajthatták, nem volt semmijök. A férfi is napszámba járt, az asszony is; sőt a gyerekek is jutott valami munka, a mivel a napi élelmét megkereshette. Hanem azonkívül aztán semmijök sem volt. Sőt gyakorta nem is ettek, abból az okból, mert az élelemre való kis pénzt is — elitták.

A pálinkaivás szenvedélyének rabja volt a házaspár. Ez akadályozta őket, hogy a nyomorból kiemelkedhessenek s ez volt az oka, hogy megunták az életüket és beálltak azok sorába, akik meg akarnak halni.

Kezdte pedig az ember. Fölment a tavaszszal a Mecsekre s a Bányás-út végén egy fára föl akarta magát kötni. Hogy halála biztosabb legyen, vitt föl magával gyufaoldatot is és azt megitta. De már a mérge is elég volt arra, hogy ereje elgyengüljön és csak lassan készülődhessenek a saját maga fölakasztásához. És ez volt az oka, hogy észrevették, épen, mikor a kötelet egy fára föl kötötte s megakadályozták az öngyilkosságban.

A férfi után az asszony próbálkozott meg a halállal. Ő csak gyufaoldatot ivott, azonban sokkal többet, mint az ura. Hanem hát ő sem halt meg; öngyilkossági kísérletét még idejében észrevették s bevitték a kórházba, hol csakhamar meggyógyult.

Most ismét az emberen volt a sor. Németh Gergely általánosan ismert alakja volt a pálinkás-boltoknak s még haszonszörű társai

is rossz véget jósoltak neki, mert minden krajcárját elitta.

Tegnap pedig valóságosan úgy ivott, mintha többé sohasem lehetne innia. Midőn minden krajcárjából kifogyott, akkor a ruháit kezdte levetni és kínálta a pálinkásbolt törzsvendégeinek megvételre. Persze azok azt mondták, hogy menjen haza és feküdjék le, úgyis este van s nem vették meg a ruháit.

Német Gergely el is ment, de nem haza. Felesége nem igen nyugtalankodott miatta, mert máskor is elmaradt már akár egész héten is hazulról. És ma reggel aztán megtudta, hogy az ura fölakasztotta magát és meg is halt.

Ma reggel ugyanis a budai külvárosi temető mögött, a kanális mellett, *Gadó* Mátyás réjtén egy fán egy akasztott embert találtak. Ott függött a fán egy kötél. Volt pedig rajta egy kabát, de ing nem; s aztán meg gatyá és a lábain rossz bocskorok. Se nadrág, se ing, se mellény nem volt rajta.

A halottról jelentést tettek a rendőrségnek, honnan *Ludvig* Ferenc tb. főorvos és *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztos kimentek a helyszínére. Az uton találtak az öngyilkos feleségével, kinek már megvitték az ura öngyilkosságáról a hirt azok, a kik az akasztott embert látták s benne felismerték *Németh* Gergelyt. S az asszony siránkozva szólt:

— Jajjaj! Hát végre is meghalt! Én is erre a sorsra jutok! Mit is ér ez a nyomorusággal teljes élet!?

Az öngyilkoson semmi külérőszak nyoma megállapítható nem volt s így az öngyilkosságot hivatalosan konstatálták. A hullát beszállították a temető halottas házába, honnan ma délután eltemették.

A vizsgálat során kiderült, hogy az öngyilkos tegnap este eladta a ruháit, még az ingét is s a pénzen pálinkát vevén, kiment a kanális mellé és ott a pálinka által erősítette meg magát az öngyilkossághoz, melyet úgy éjfél tájban vihett véghez.

Az öngyilkos-jelölt ember tehát most elérte a célját. Lerázta ennek a földi életnek a nyügét, melyben a szegény embernek oly nagy a nyomorusága, hogy még elég pálinkát sem ihatik!

A mai számban közzétett **Friedman Károly és Günsberger** butorraktár hirdetésére föl hívjuk t. olvasóink figyelmét.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. augusztus 31. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 764.2 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = 13.4 °C

maximuma: 20.5 °C

minimuma: 12.8 °C

Páranomás: 10.4 mm.

Relatív nedvesség: 91%

Felhőzet: 9 Cum. 8° alto-cumulus W.

Szélirány s erő: 0.—

Csapadék 24 órai: nyomok harmat.

Dr. Czirer.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1898. évi szeptember 6-ikán.

1. Drenovác Stevóné — Siklósi takarékos és hitelegylet d. e. 9 óra.
2. Kis Bató Józsefné és társa — Panka József d. e. 9 és egy negyed óra.
3. Weisz Zsigmond — Seitz József és neje d. e. 9 és fél óra.
4. özv. Kelemen Istvánné — ifj. Marton Józsefné d. e. 9 és háromnegyed óra.
5. Manojlovits Luka igazoló alperes — Manojlovits Stevó fejp. ellen d. e. 10 óra.

Közgazdaság.

□ **Az új regále.** A szeszforgalmi adóról szóló 1898. évi XVI. t.-cikk, továbbá a cukor-, sör-fogyasztási adóról szóló 1898. évi XVII. t.-cikk értelmében a jelenlegi szeszitalmérés adó, nemkülönben a cukorfogyasztási és söritaladó 1899. évi január 1-től kezdve meg fognak szünni. Horvát-Szlavonországokban pedig megszűnik a boritalmérés adó is, de annak helyébe behozatik a Magyarországon ez idő szerint már fennálló boritaladó. Eme változásoknál fogva az 1899. évre — mint már több ízben megirtuk — a szorosan vett Magyarországon csupán a boritaladó és husztyasztási adó, Horvát-Szlavonországokban pedig a boritaladó kerülnek biztosítás alá. Az új biztosítás tárgyában a pénzügyminiszter most bocsátotta ki rendeleteit a magyarországi, valamint a horvát pénzügyigazgatóságokhoz. E rendeletek fontosabb részeit az alábbiakban ismertetjük:

Mint hogy a jelenlegi (megváltási, bérleti) szerződések érvénye ez évi december végével lejár, az említett adók 1899. évi január 1-től kezdődőleg kivétel nélkül minden beszedési körben (városban, községben) újból biztosítandók. A biztosítás keresztülvitelénél általában az 1892. évi XV. t.-cikk végrehajtása iránt kiadott 51.015/892. számú utasítás rendelkezései az irányadók. A most is érvényben levő az a sorrend, mely szerint első sorban a községekkel, másodsorban az adóköteles felek többségével ejtendő meg az egyezkedési tárgyalás, még mielőtt a többi biztosítási módokra (bérbeadás, ráutalás, kincstári kezelés) áttérés történnék, ezuttal is szigorosan betartandó. A jelenlegi bérlőknek kedvez s ezekkel szemben gyakorol méltányosságot az az intézkedés, hogy oly helyeken, ahol az adók jelenleg bérbe vannak adva, de megváltás nem sikerül, a jelenlegi bérlők, az árverés mellőzésével, az adók beszedési jogát jövő évre is megtartatják. Szintén a bérlők javára irányul a rendelet, ama kijelentése, hogy az 1892. évi XV. t.-cikk 5. §-ában a bérlők részére biztosított ama jog, hogy az általuk bérelt községekben a lakosság számarányához képest egy, két, esetleg három italmérés engedélyre tarthatnak igényt, a boritaladó és husztyasztási adó bérlőire is érvényben marad, sőt a kimérési engedélyek a bérlők részéről nemcsak borra, hanem sörre és égetett szesz italokra is igénybe vehetők. Ez a kedvezmény kétszegtelenül emelni fogja a bérlők vállalkozási hajlamát is. A megváltási és bérleti szerződések feltétlen joghatályal csakis az 1899. évre köthetők meg; kiterjesztendők azonban a szerződések az 1900 és 1901. évekre is, de kizárólag csakis a felmondási jog fenntartásával, tehát csak feltételesen. A rendeletek a biztosítási munkálatok befejezésére végső határidőül ez évi december 15-ét tűzik ki.

□ **Állatjárványi hírek.** Megyénk Iba és Arányos községében a sertésállományban a sertésorbánc fellépett. Ellenben Udvardon a sertések között uralgott sertésvész, Gyűrűfű pedig a sertésorbánc megszűnt.

— **A cár béketerve a törököknél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Konstantinápolyi lapok rokonszenvesen üdvözlik a cár béke-akcióját.

— **Az elövülhetetlen Dreyfuss-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisi lapok jelentése szerint *Cavaignac* igazságügyminiszter személyesen vizsgálatot indított a Dreyfuss-Esterházy-Picquart-ügyben. Az érdekelt összes vezérkari tiszteket kihallgatta. E közben *Henry* ezredes a kérdések által sarokba szorítva, bevallotta, hogy a kamarában fölolvastott okiratok egyikének ő a szerzője. Erre a miniszter elrendelte *Henry* letartóztatását. Ezután a hadügyminiszter jelentést tett *Brissonnak*. Ez utóbbi az intézkedéseket helyeselte. A letartóztatott ezredes a Mont-Valerien erődbe internáltak. *Henry* letartóztatásának komoly jelentőséget tulajdonítanak; több lap *Picquart* ezredes szabadon bocsájtását kívánja. A „Figaro“ azt mondja, hogy az eset hírére a vitéz francia hadsereget fájdalom fogja megszállani. Azonban ez az eset nem lehet hátrányára.

— **Tűzvész.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Cettinjből írják, hogy *Gussigne*ben tűzvész dult, melynek 250 ház és több emberélet esett áldozatul.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 31.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.24; későbbi szállítás: —. —
Tengeri, szept.: 4.43; őszre: 5.05. — Rozs, őszre: 6.60. — Zab, őszre: 5.31.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák hitelrészvény: 359.80. — Magyar hitelrészvény: 394. 2/4. — Államvasut: 359.

Szerkesztői üzenetek.

Jogász. Névtelen cikket nem vehetünk figyelembe. A beküldő nevét legalább a szerkesztőségnek ismernie kell. Ennyit az ügy tisztázására.

B. G. Szigetvár. Igazolványt a szerkesztőség csak általunk ismert rendes munkatársainknak adhat.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-30 év közötti időre kesszönben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyoltás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden részéből, városból és a legtekintélyesebb földbirtokok tulajdonosainak személyesen állítja a kezét.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **szikviz-gyáramat** a közel-múltban feltalált

„Favorit“

Syfon fejekkel ellátott szikvizes üvegekkel is felszerelvén, azokat mint a közegészségre nagyfontosságukat, forgalomba hoztam. A „Favorit“ fejekkel ellátott szikvizes üvegeknek előnye különösen abban áll, hogy eleje véteik a csövön keresztül való ivásnak — ami a régi Syfonos üvegeknél lehető volt — s ezzel a csöveknek ragályos megfertőzése megakadályoztatván, a „Favorit“ fejekkel ellátott Syfonos üvegekből a szikviz teljes megnyugvással élvezhető.

Midőn még tudatnám, hogy megrendeléseket gyógyszeráramban (Ferenciek-utca 1. sz.) elfogadok, újból is felbivom a n. é. közönség becses figyelmét a nagyfontosságú újításra.

Tisztelettel

Sipőcz István

gyógyszerész.

3250. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dreher Antal dárdai lakos végrehajthatónak, Zlatarics Stipán hg.-mároki lakos végrehajtást szenvedett ellen 59 forint 58 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén lévő, Hg.-Márok községben az 548. sz. tjkvben felvett A. I. 2—13. rdsz. a. 2/4. telekből Zlatarics Stipánt illető 6/72. részére 228 frt; — ugyanezen tjkvben felvett + 2905/59. hrz. sz. ingatlanból Zlatarics Stipánt illető 6/72. részére 21 frt 42 kr. s ugyanezen tjkvben felvett 2456. hrz. sz. ingatlanból Zlatarics Stipánt illető 6/72. részére 20 frt; — ugyanezen tjkvben felvett 2458. hrz. sz. egész ingatlanra s így a végreh. törv. 156. § a alapján Zlatarics Jóczót, Mariánt, Márkot, Pávót, kisk. Zlatarics Vinkot, Tázót, Terkát, Mikát, Stipánt és Jányát illető részére is 23 frt; — a hg.-mároki 648. sz. tjkvben felvett 5. hrz. sz. 5. sorsz. házra és belsősegre s így a végreh. törv. 156. §-a alapján Zlatarics Márkót, Pávót, Mátót, kiskoru Zlatarics Márkót, Stipánt, Pávót, Vinkot, Tázót, Terkát, Mikát és Jányát mint társtulajdonosokat illető részére is 213 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 21. napján d. e. 10 órakor H.-Márok községben a bíró házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának tiz százalékát, vagyis 22 frt 80 krt, 2 frt 14 és 2 frt 10 krt, 2 frt, 2 frt 30 krt és 21 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságánál, 1898. évi április hó 9. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljárásbíró.

Kacskovics Géza

fűszer és csemege kereskedő Pécsen, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. Leipnik-Lundenburgi ezukorját kis és nagy süvegekben, nemkülönben koczka-czukort 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyszintén: kitünő finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon nagyszemű, Portorico, Santos és pörkölt-kávét, valamint a legkedveltebb pótkávét. Továbbá: Carolinai, Clace, Japun és Rangau rizseit és árpakásait. Hüvelyes árut.

Világítási anyagokat ugymint: finom amerikai, magyar és (szalon) császárs petróleum és különféle gyertyáit.

Raktáron tart legkiválóbb bel és külföldi sajtokat u. m. Ementali, Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál, Trapista, Tengeri, Kárpáti kövér téglasajt, Késmárki- és Liptói-turót, nemkülönben: Halak és mustárokat, déli-gyümölcsöket, olajokat, kitünő Thea és Rumot, bel és külföldi cognacot.

Ezen kívül kaphatók: minden néven nevezendő fűszer-árak, bel és külföldi likőrök, borok és pezsgők, valamint mindennemű ásvány- és savanyu-vizek.

Gőzhengermalmi liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint friss jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka és gyümölcs. Az idény alatt Arany-hegyi és Badeni szőlő.

Dohány-tőzsde. Okmány bélyegek, váltók, űrlapok és összes postai cikkek, ugyszintén: játék-kártyák és helybeni hírlapok árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitünő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

Allandó nagy

Butor-kiállítás

Pécsen, Király-utca és Széchenyi-tér sarkán

a „Pécsi takarékpénztár“ régi helyiségeiben

Mindennemű asztalos és kárpitozott butorokból

**Ebédlők
Hálószobák
Uri szoba
Salon és
Boudoir berendezések.**

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak.

Ugyszintén Angol és mindennemű I. rangú gyártmányu

kerékpárok (bicykli)

raktára.

FRIEDMANN KÁROLY és GÜNSBERGER

nagy-kanizsai villamos üzemű butor gyáranak raktárában.